

tele forró étellel, hogy megverte anyámat s hogy ezért én halálosan gyűlöltem, majd meg anyámat megvettem, amiért megint jóba lett evvel a szerencsétlen emberrel, ez mind olyan sablonos. Engem nem igen bántott soha, hogy olyan okos voltam becsült s talán félt is tőlem, már t. i. nem a testi, hanem a szellemi erőmtől, de mindegy: én őt nem állhattam ki soha. Ha láttam, hogy jön az uccán, ingadozva s el lehetett kerülni, elkerültem, s ha valaki említette, hogy látta részegen, elpirultam, ha a komáim csufoltak vele, dühös lettem. Nem a komáimra, hanem őrá.

Akkor voltunk valamennyien jóban, amikor nyárban kinn voltunk a marhával s nem jutott pálinkához. Ilyenkor egészen barátságos és bizalmas volt hozzám és én is őhozzá. Néha jókedvében fütyörészett s még danolt is, régi hortobágyi pásztordalokat, amelyekből kettő különösen megragadt bennem. Valószínűleg igazi népköltés ez, primitív és kifejező, a gyűjteményekben biztosan megvan, így csak egy pár sort irok le belőle. Az egyik úgy szólott, tipikusan sívatagi nóta:

*Kiszáradt a tóból mind a sór, mind a víz,
A szegény barom is csak a pásztorra néz,
Istenem, teremtöm, adjál egy jó esőt,
A szegény baromnak jó legelő mezőt.*

s a hangja is olyan siránkozó, szlávok vagy mondjuk inkább szarmaták. A másiktól is legjellemzőbb s a régi pásztorvilágot megelevenítő amikor a betyárkodó vagy csárdázó számadó visszajön a nyájhoz:

<i>„Jónapot ides bojtárom, Károd is vun amint látom.“</i>	<i>„Van-e tejed a tömlőben? Hát húsdod a serpenyőben?“</i>
<i>„Károm nincsen, de nem is lesz, Míg a farka kezemben lesz.“</i>	<i>„Nincsen tejem a tömlőben Sem húsom a serpenyőben.“</i>

*„Fogd meg hát azt a gangosat
Azt az első harangosat,
Kutya megeszi a vérit,
Zsidó elviszi a bürit...“*

Ilyenkor mindig feloldódtam s néha magam is daloláztam vagy pedig komolyan, öregesen elbeszélgettünk együtt.

M A I O R O S Z K Ö L T Ő K

Oroszból fordította: MORVAY GYULA (Tardoskedd)

BEDNYJ DEMJÁN: VERSEM

*Harcban keményedett hangom
és versem... Versemnek nincs is csillogása,
nincs parádéban. Nem állok kivilágított deszkákon
„tisza publikum“ előtt, kik lelkesedésből
néha elcsendesednek, sem hegedűből nem hangolok
csendes, bájos tónusokat.
Erősítem hangomat —
gúnyol, mi azelőtt süket volt; szól, mint égzengés.
Dolgozó társaimat követem
és nem vagyok Muzsák szolgája:
munkám verse kemény és egyszerű, tegnap úgy, mint ma.*

*Népem, dolgozó, küzdő munkások
csak sorsod felérzője vagyok.
Egyetlen igaz bíró vagy, egyetlen gondolatod és reményed
hűséges hirdetője vagyok.*

VASZILIJ KAZIN: KÖMÜVES

*Fáradtak vállai,
szemeibe
por rakódott le,
lába falon jár, mesterköténye utódainak
égő tégláról égő dalokat
énekel.*

*Es szól a dal, magas falakon hogy járt,
hol szemekben kavarog a világ,
hol ködös reggelből
égő dallal,
égő téglákkal
születik a valóság.*

*Fáradtak vállai,
szemeibe
por rakódott le,
lába falon jár, mesterköténye utódainak
égő tégláról égő dalokat
énekel.*

VLADIMIR TIMOFJEJEVICS KIRILLOV: ACÉL ZENGÉSE

*A végtelen nagyvárosok tűzviharos örvényében
hallottam az új dalt acél zengésében.*

*A műhelyekben: megcsillanó holnapok nótájában
öröms új dalt hallgattam
szíjjak vészfütytös csattogásában.*

*Aranyosan-freccsenő acélt kalapált társam,
a Jövő Holnapjának ragyogó arcát akkor láttam.*

*Tudtam, hogy a világ bölcsesége
ezekbe a puzgéros tenyerekbe,
erős tenyerekbe van letéve.*

*Zúg a pöröly, kalapálás, acél égésében
fényes öröm gyullad világ estéjében.*

*Testvérmilliók,
merész kéklúzosok
acélhangja dalol.*

*Hatalmasak e dalok: az élethez, a nap felé tartunk!
Sors-küzdésünkben nem engedünk,
kiáltásunk:
kitartunk!*